

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Varsinais-Suomen liitto toteaa ehdotetun matkailijaveron toteuttamisen edellyttävän perusteellista selvitystä ja arviota sekä kielteisistä että myönteisistä vaikutuksista ennen mahdollisen veron käyttöönottoa. Veron kokeilua esimerkiksi Lapin keskeisillä matkailualueilla voidaan pitää tietyin edellytyksin perusteltuna juuri tätä taustaa vasten. Varsinais-Suomen liitto edellyttää harkintaa ja varovaisuutta veron käyttöönotossa ja soveltamisessa sekä suhtautuu varauksella veron soveltamiseen koko maassa. On tärkeää todeta, että verolla voi olla negatiivisia vaikutuksia alalla tapahtuvalle kilpailulle ja yritysten toimintaan. Sekä kuntien että yritysten hallinnollinen taakka voi veron seurauksena kasvaa mikä voi heikentää matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä. Toisaalta vero oikein toteutettuna voi tarjota myös lisää kehittämisresursseja kunnille.

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että matkailijaveron mahdollisessa kokeilussa ja käyttöönotossa on huomioitava kuntien erilaiset lähtökohdat. Merkittävät matkailualueet ja kunnat voisivat hyötyä verosta, kun taas pienissä kunnissa hallinnollinen taakka voi ylittää hyödyt. Kansainväliset kokemukset toisaalta osoittavat, että kohtuullinen vero ei vähennä matkailua merkittävästi, mutta sen hyväksyttävyys edellyttää läpinäkyvää kohdentamista matkailun kehittämiseen. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että verotulo pitää tulouttaa ao. kunnalle täysimääräisesti ja kunnan tulisi voida kohdentaa tuotto suoraan matkailun kehittämiseen.

On hyvä huomioida tässä yhteydessä, että saaristossa on jo keskusteltu kausiluonteisesta matkailijamaksusta (ns. vierailijamaksu) infrastruktuuriin kohdistuvan paineen helpottamiseksi. Asiasta on käyty epävirallista keskustelua isompien matkailijavirtojen tasaamiseksi saaristokunnissa (erityisesti ulkosaaret kuten Utö ja Jurmo). Tätä keskustelua on käyty myös eri yhteistyöelimissä. Vierailijamaksussa ei kuitenkaan ole kysymys varsinaisesta verosta teknisessä mielessä. Todettakoon myös, että Varsinais-Suomen hiljattain vahvistettu maakuntastrategia 2040+ korostaa kestävä matkailun tematiikkaa, joten oikein toteutettuna matkailuvero voisi tukea tätä tulokulmaa myös Varsinais-Suomen osalta.

Vero voisi siis tuoda lisätuloja esimerkiksi matkailuinfrastruktuurin ja kestävä matkailun kehittämiseen. Kansainvälisesti (esim. Italia, Espanja, Islanti) matkailijaverot ovat vakiintuneita ja hyväksytyjä, kun ne viestitään selkeästi matkailijoille. Kuntien vapaaehtoinen päätös veron käyttöönotosta antaa niin ikään joustoa erilaisille matkailuprofiileille.

Lähtökohtana tulee tietysti olla myös se, ettei yrittäjien hallinnollinen taakka kasva ja kilpailukyky heikkene. Lisäksi on mahdollista, että vain osassa kuntia toteutettu vero voi ohjata matkailijoita verottomille alueille mikä vääristää kilpailua. Pienissä kunnissa veron hallinnointi voi myös olla suhteettoman raskasta. Nämä seikat on huomioitava valmistelussa.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Ks. edellinen vastaus.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Kansallisesti mahdollinen kokeilu tulisi ensisijaisesti kohdistaa maan matkailun kärkialueille (esim. Lappi, Helsinki), koska näin saataneen parhaat kokemukset eikä maltillisen veron odoteta merkittävästi vähentävän matkailua. Liitto ei ensisijaisesti kannata kokeilun toteuttamista maan merkittävien matkailualueiden ulkopuolella.

Mutta mikäli Varsinais-Suomen alue olisi mukana kokeilussa voisi vero niin ikään kohdistua merkittäviin matkailukuntiin (Turku, saaristo). Tavoitteena olisi tällöin arvioida veron vaikutuksia matkailijavirtoihin, yrityksiin ja kuntatalouteen. Kokeilu mahdollistaisi veron teknisen toteutuksen ja hallinnollisten käytäntöjen testaamisen. Tässä yhteydessä on siis hyvä myös muistaa Varsinais-Suomen saaristossa kaavailtu vierailijamaksu.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijaveron otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Veron tavoitteina olisivat mm. kestävä matkailun edistäminen, infrastruktuurin ylläpito ja muiden matkailun aiheuttamien kustannusten kattaminen. Turussa esimerkiksi tapahtumien ja kulttuuripalveluiden rahoitus, saaristossa yhteysliikenteen ja ympäristön hoito voisivat olla tällaisia kohteita.

Mitä kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Ks. edelliset vastaukset.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Yritysten kannalta paras ratkaisu on yksinkertainen, kiinteä euromääräinen vero per huone per yö, jota täydennetään vähäisillä poikkeuksilla, yhtenäisellä sähköisellä raportoinnilla ja yhdenvertaisella soveltamisella kaikkiin majoitusmuotoihin. Tämä malli minimoi hallinnollisen taakan, on teknisesti helppo toteuttaa ja tukee veron hyväksyttävyyttä sekä yritysten että matkailijoiden näkökulmasta.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Veron soveltamisala

Vero tulisi kohdistaa kaikkiin majoitusmuotoihin kuten hotellit, B&B, leirintäalueet, vierasvenesatamat, alustapalvelut (Airbnb, Booking). Poikkeuksena voitaisiin jättää pois sosiaaliset erityistapaukset (esim. opiskelija-asuntolat, pakollinen työmatkamajoitus).

ristönhoito, tapahtumat).

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Veron alueellinen soveltaminen

Kunnilla tulee olla mahdollisuus päättää käyttöönotosta. Sesonkiluonteinen soveltaminen olisi perusteltua saaristossa ja tapahtumakaupungeissa. Kunnille tulisi jättää laaja harkintavalta soveltamisen yksityiskohdissa. Tässäkin yhteydessä on hyvä myös muistaa Varsinais-Suomen saaristossa kaavailtu vierailijamaksumalli.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Lähtokohtaisesti ei. Ks. lausunnon muut osat.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Mahdollisesti. Ks. lausunnon muut osat.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltaminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltaminen ja eri verotasot.

Kunnilla tulee olla laaja autonomia veron soveltamisen yksityiskohdissa.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Verotuoton tulisi ehdottomasti ohjautua kunnalle. Vaikka verotulot ovat yleiskatteellisia, kunnilla tulisi olla poliittinen mahdollisuus kohdentaa ne matkailun kehittämiseen (esim. infrastruktuuri, ympä

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Verovelvollisia olisivat majoituspalvelujen tarjoajat, jotka tilittäisivät veron kunnalle. Mallia voisi hakea arvonnäköveron oma-aloitteisesta menettelystä. Alustapalvelut tulisi velvoittaa sisällyttämään vero varausjärjestelmiin, jotta kilpailuneutraliteetti säilyy.

Veron tulee olla yrityksille mahdollisimman kevyt toteuttaa, selkeä asiakkaille ja helposti valvottava ja yhdenmukainen kaikille majoitusmuodoille. Suositeltu veromalli on tällöin kiinteä euromääräinen vero per huone per yö. Tämä on hallinnollisesti kevyin vaihtoehto kaikenkokoisille majoittajille eikä vaadi henkilömäärän seurantaan verotusta varten. Vero on myös helppo lisätä laskutusjärjestelmiin yhtenä lisärivinä ja se vähentää virheiden ja tulkintojen riskiä. Vaihtoehtoinen malli olisi kiinteä vero per henkilö per yö, joka on yhtä kevyt mutta vaatii tarkempaa henkilömäärän hallintaa. Vältettävä malli on prosenttiperusteinen vero huonehinnasta koska se lisää IT-työtä, tulkintaa ja kirjanpidon monimutkaisuutta.

Poikkeuksia ja rajoituksia tulee olla mahdollisimman vähän esimerkiksi vapautukset tulisi kohdistaa vain lapsille ja pitkäaikaismajoitukselle (esim. yli 30 vrk). Laajat erityisryhmät ja poikkeukset lisäävät merkittävästi hallinnollista taakkaa. Veron kerääjäksi määritellään se taho, joka laskuttaa asiakkaan (myös alustat kuten Airbnb). Raportointi ja tilitys tapahtuvat sähköisesti, yhdenmukaisella kansallisella mallilla. Tilitysrytmi 1–3 kuukauden välein keventää yritysten työtä. Yhdenvertaisuuden ja kilpailuneutraliteetin kannalta veron tulee koskea kaikkia majoitusmuotoja kuten hotellit, hostellit, mökit, huoneistot, alustatalous. Yhdenmukainen sääntely ehkäisee kilpailuhaittoja ja helpottaa valvontaa.

Viestinnän ja asiakasläpinäkyvyyden kannalta veron nimi ja tarkoitus tulee viestiä selkeästi. Selkeä laskurivi vähentää majoittajien asiakaspalvelukuormaa. Yhtenäinen valtakunnallinen viestintä tukee hyväksyttävyyttä.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Suomessa matkailun kokonaiskysyntä oli noin 16,6 mrd € vuonna 2024, josta ulkomainen kysyntä 4,7 mrd €. Ulkomaiset matkailijat käyttivät Suomessa 3,7 mrd € vuonna 2024. Varsinais-Suomessa vuotuinen matkailutulo on runsaat 500 miljoonaa euroa ja yöpymisiä vuositasona noin 1,5 miljoonaa. Vero ei kansainvälisesti ole vähentänyt matkailua merkittävästi, jos taso on ollut kohtuullinen. Yrityksille vero voi tuoda hallinnollista työtä, mutta kunnille lisätuloja. Vaikutukset riippuvat siitä, ottavatko lähialueen kunnat veron käyttöön – kilpailuasetelma on merkittävä.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Asiaa on käsitelty lausunnon muissa osissa.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Asiaa on käsitelty lausunnon muissa osissa.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Asiaa on käsitelty lausunnon muissa osissa.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

-

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Viestinnän merkitys on keskeinen. Matkailijoille tulee selkeästi kertoa veron tarkoitus ja kohdentaminen. Kokeilun arvioinnissa tulee huomioida alueellinen tasapuolisuus ja matkailun kilpailukyky. Kansainväliset esimerkit osoittavat, että vero voi toimia, kun sen taso on maltillinen ja kohdentaminen läpinäkyvää.

Varsinais-Suomen liitto suhtautuu varovaisuudella veron toteuttamiseen mutta näkee siinä myös mahdollisuuksia erityisesti kuntien matkailuresurssien vahvistamiseksi. Tämä edellyttää, että veron taso on maltillinen, soveltaminen joustavaa ja tuotot kohdennetaan matkailun kehittämiseen

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Nuotio Tarja
Varsinais-Suomen liitto

Höglom Esa
Varsinais-Suomen liitto - Varsinais-Suomen liitto/aluekehitys